

Creative Leadership of School Administrators Affecting Teachers' Abilities to Develop a Learning Management Innovation in the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

Haayirosmeenee Enor* and Warapark Maitreephun

ทะยีรสมินี อีโน* และ วรพาร์ค มัยตรีพันธ์

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Prince of Songkla University

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

*Corresponding author: haayirosmeenee2563@gmail.com

Received April 20, 2022 ■ Revised December 13, 2022 ■ Accepted December 1, 2022 ■ Published April 20, 2023

Abstract

The objectives of this research were to determine 1) the level of creative leadership of school administrators, 2) the level of teachers' abilities to develop a learning management innovation, 3) the relationship between the creative leadership of school administrators and the teachers' abilities to develop a learning management innovation, and 4) the predictive variables of creative leadership of school administrators that affect teachers' abilities to develop a learning management. The sample of this study included school directors, head teachers of academic affairs, and teachers who currently developed learning management innovations, a total of 327 informants. The unit of this study was at the school level. By using the Yamane formula, 109 schools became sample sites. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with a reliability of 0.986. The data were analyzed using mean, percentage, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results showed that 1) the creative leadership of the school administrators was at a high level ($M = 4.38$, $SD = .478$), that 2) the teacher's ability to develop learning management innovations was at a high level ($M = 4.20$, $SD = .478$), that 3) the creative leadership of the school administrators was positively correlated with the teachers' ability to develop learning management innovations at a relatively high level ($r_{xy} = .626$) with a statistically significant level at the .01, and that 4) the creative leadership of school administrators affected teachers' learning management innovation development ability. There were only two predictive variables: 'flexibility in adaptation' was the best predictor with statistical significance at the .01 level, followed by 'vision for change' with statistical significance at the .05 level, which predicted teachers' ability to develop innovative learning management.

Keywords: Creative leadership, School administrators, Learning management innovation

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู และ 4) ตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการและครูที่กำลังพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 327 คน งานวิจัยนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มโดยใช้วิธีการคำนวณจากสูตร Yamane ได้ 109 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 148 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $SD = .478$) 2) ระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก ($M = 4.20$, $SD = .478$) 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .626$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมีตัวแปรพยากรณ์เพียงสองตัว คือ ความยืดหยุ่นในการปรับตัว เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ วิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง สามารถพยากรณ์ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

■ บทนำ (Introduction)

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเห็นความจำเป็นในการปรับตัว โดยได้มีการพัฒนาและนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย (Aiemphaya et al., 2020) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีต่อการจัดการศึกษาจึงส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ทั้งนี้การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อที่สำคัญและเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน (Mathuros, 2021) เครื่องมือที่สามารถช่วยให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิมได้นั้น คือ ครูต้องพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ อีกทั้งยังทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว มีแรงจูงใจในการเรียนทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน (Sittisomboon, 2016)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของสถานศึกษา หากผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ มุ่งมั่น และเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว การปฏิรูปการเรียนรู้ก็จะประสบความสำเร็จ (Prayatsap, 2014) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องโดยตรงต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู กระตุ้น จูงใจ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในหลักการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kaewhan & Koomkhinam, 2021) บทบาทของครูเองจึงไม่ใช่แค่การบรรยายทฤษฎีเท่านั้น แต่ครูจำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ ในเนื้อหาและพร้อมที่จะศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อยกระดับการศึกษาให้ผู้เรียนต่อไป

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมมี 9 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป และภาวะผู้นำยุคดิจิทัล (Damsab et al., 2019) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นภาวะผู้นำอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นั้น จึงต้องมีการแก้ไขปัญหาที่จะเข้ามากระทบหรือเป็นการมองหาโอกาสที่องค์กรจะได้รับเพื่อสร้าง

ความเป็นผู้นำขององค์กรเอาไว้ ล้วนต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลักดันให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ (Suesut et al., 2021) โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และ 5) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (Suwannasri & Piampuechana, 2021) องค์ประกอบดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง และผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้ดีจากการลงมือปฏิบัติ นอกจากนี้ ครูยังสามารถนำเครื่องมือและกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม (Khamanee, 2001)

ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งพบกับปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ และยังได้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง (Department of Disease Control, Ministry of Public Health [MOPH], 2021) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตระหนักในความปลอดภัยของผู้เรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่ On site, On air, Online, On demand, และ On hand ทั้งยังเล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ขึ้นมาโดยส่งเสริมให้ครูทำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือให้สถานศึกษาและครูได้มีเครื่องมือหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Narathiwat Primary Educational Service Area Office District 1 [Nara1], 2021) ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีความท้าทายในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาผู้เรียน จึงจำเป็นต้องอย่างยั้งที่จะต้องจัดการเรียนรู้และพิจารณาเลือกใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีการปรับปรุง คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดให้กับผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ท้นต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ต่าง ๆ หรือแอปพลิเคชันของสมาร์ทโฟน เพื่อเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (Chaleoy-kitti et al., 2019)

ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งค้นหาว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative leadership) จะสามารถจูงใจ ประสานงาน ผลักดันและสร้างสัมพันธ์ที่ดี โนมน้าวครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

ได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและยังพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้า สร้างความสำเร็จให้กับสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้

■ วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
4. เพื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

■ สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งด้านสามารถเป็นตัวแปรพยากรณ์ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

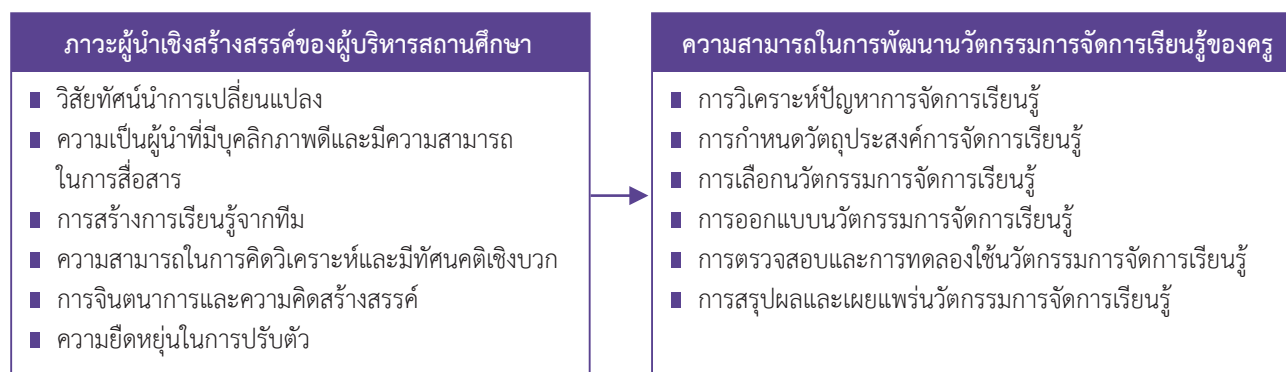
■ กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

งานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นการศึกษาในระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู และค้นหาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผสมผสานแนวคิดของ Office of the Rajabhat Institute Council (2001), Mungkaseem (2000), Ash & Persall (2007), Suthirat (2009), Sinlarat (2010), Boonchuay et al. (2012), Patiphan et al. (2013), Khamanee (2001), Ritcharoon (2016), and Vejyalak (2018) มาวิเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ดัง Figure 1

Figure 1

Conceptual framework

กรอบแนวคิดในการวิจัย

■ วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการและครูที่กำลังพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 327 คน เป็นตัวแทนของโรงเรียน 109 โรง งานวิจัยนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม โดยมีประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 148 โรง และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 109 โรง ซึ่งได้มาโดยวิธีการคำนวณใช้สูตร Yamane (1973) จากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษาและจัดฉากโรงเรียนที่จำแนกตามสัดส่วนของขนาดแบบไม่ใส่คืนจนได้โรงเรียนครบตามที่กำหนดไว้ แต่ละโรงเรียนมีตัวแทนในการตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูที่กำลังพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ แต่เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 จึงไม่สามารถส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนโดยตรงได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form ส่งไปยังโรงเรียนจำนวน 327 ชุด ผ่านระบบ My Office ของโรงเรียนโดยการประสานกับผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนโดยตรงจากความร่วมมือของผู้ผู้อำนวยการและครูทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความวิชาการ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในลักษณะแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 36 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องยิ่งขึ้นและคัดเลือกไว้เฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และนำแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวนทั้งหมด 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .986

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนและประสานส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด เพื่อนำผลของการตอบแบบสอบถามไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้การตรวจสอบรายการ (Check list) ทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล (Srisa-ard, 2017) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด, ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก, ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง, ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ต่อมาวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficients) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล (Thaweerat, 1997) ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .80 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .60-.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .40-.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .20-.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ต่ำกว่า .20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบเลือกเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter selection)

■ ผลการวิจัย (Results)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน โดยมีผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

Table 1

General information of the respondents (n = 327)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 327)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	92	28.10
หญิง	235	71.90
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	183	56.00
ปริญญาโท	143	43.70
ปริญญาเอก	1	00.30
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	44	13.50
5-10 ปี	92	28.10
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	191	58.40

จาก Table 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ เพศหญิง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 เพศชาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 และ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาประสบการณ์

ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

Table 2

Overall mean, standard deviation and level of The Creative Leadership of School Administrators in The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 (n = 327)

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (n = 327)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	M	SD	ระดับพฤติกรรม
1. วิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง	4.40	.528	มาก
2. ความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดีและมีความสามารถในการสื่อสาร	4.39	.545	มาก
3. การสร้างการเรียนรู้จากทีม	4.44	.501	มาก
4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมีทัศนคติเชิงบวก	4.37	.519	มาก

Table 2
(continued)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	M	SD	ระดับพฤติกรรม
5. การจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	4.34	.531	มาก
6. ความยืดหยุ่นในการปรับตัว	4.35	.520	มาก
ภาพรวม	4.38	.478	มาก

จาก Table 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $SD = .478$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างการเรียนรู้จากทีม ($M = 4.44$, $SD = .501$) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง ($M = 4.40$, $SD = .528$) ด้านความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดี

และมีความสามารถในการสื่อสาร ($M = 4.39$, $SD = .545$) ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมีทัศนคติเชิงบวก ($M = 4.37$, $SD = .519$) ด้านความยืดหยุ่นในการปรับตัว ($M = 4.35$, $SD = .520$) และด้านการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ($M = 4.34$, $SD = .531$) ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการพัฒนา นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ของครู

Table 3

Overall mean, standard deviation and level of Affecting Teachers' Abilities to Develop A Learning Management Innovation in The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู	M	SD	ระดับความสามารถ
1. การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้	4.22	.478	มาก
2. การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	4.30	.480	มาก
3. การเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.28	.527	มาก
4. การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.22	.528	มาก
5. การตรวจสอบและการทดลองใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.18	.579	มาก
6. การสรุปผลและเผยแพร่ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.00	.643	มาก
ภาพรวม	4.20	.478	มาก

จาก Table 3 พบว่า ระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($M = 4.20$, $SD = .478$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($M = 4.30$, $SD = .480$) รองลงมาคือ การเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.28$, $SD = .527$) การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้

($M = 4.22$, $SD = .478$) การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้ ($M = 4.22$, $SD = .528$) การตรวจสอบและ การทดลองใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.18$, $SD = .579$) และการสรุปผลและเผยแพร่ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.00$, $SD = .643$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถ ในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

Table 4

Relationship between creative leadership of school administrators and teachers' ability to develop innovative learning management. Under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา		ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู						รวม (Y)
		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	
วิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง	X ₁	.550**	.512**	.496**	.492**	.435**	.465**	.551**
ความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดีและมี ความสามารถในการสื่อสาร	X ₂	.529**	.512**	.473**	.482**	.452**	.469**	.546**
การสร้างการเรียนรู้จากทีม	X ₃	.543**	.498**	.475**	.471**	.467**	.453**	.543**
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมี ทัศนคติเชิงบวก	X ₄	.563**	.546**	.516**	.528**	.505**	.508**	.593**
การจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	X ₅	.549**	.505**	.490**	.482**	.532**	.521**	.579**
ความยืดหยุ่นในการปรับตัว	X ₆	.583**	.570**	.530**	.548**	.523**	.531**	.615**
รวม	(X)	.606**	.574**	.544**	.548**	.532**	.538**	.626**

**P < .01

จาก Table 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .626$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X₁, X₂, X₃, X₄, X₅, X₆) กับตัวแปรความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการ

การเรียนรู้ของครู (Y₁, Y₂, Y₃, Y₄, Y₅, Y₆) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยืดหยุ่นในการปรับตัว (X₆) กับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ (Y₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{x_6y_1} = .583$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สูงกว่าคู่อื่น ๆ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ค้นหาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

Table 5

Multiple regression analysis of The Creative Leadership of School Administrators Affecting Teachers' Abilities to Develop A Learning Management Innovation in The Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (constant)	1.477	.190		7.763	.000
วิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง (X ₁)	.215	.085	.237	2.531	.012*
ความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดีและมีความสามารถในการสื่อสาร (X ₂)	-.006	.089	-.007	-.073	.942

Table 5
(continued)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p
	B	SE	β		
การสร้างการเรียนรู้จากทีม (X_3)	-.182	.099	-.191	-1.848	.065
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมีทัศนคติเชิงบวก (X_4)	.172	.090	.187	1.916	.056
การจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (X_5)	.136	.079	.151	1.722	.086
ความยืดหยุ่นในการปรับตัว (X_6)	.293	.094	.319	3.130	.002**

R = .646 , R² = .417, Adjusted R² = .406, S.E._e = .36858, F = 38.111

**P < .01; *P < .05

จาก Table 5 เมื่อนำตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 6 ด้าน เข้าไปสู่การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรเพียงสองตัว นั่นคือ ความยืดหยุ่นในการปรับตัว (X_6) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ($B = .293$, $\beta = .319$, $p = .002$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง (X_4) ที่สามารถพยากรณ์ในการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ของครู ($B = .172$, $\beta = .187$, $p = .056$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนำตัวแปรทั้งหมดไปสร้างสมการพยากรณ์ สามารถสร้างสมการในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.477 + .215 (X_1)^* - .006 (X_2) - .182 (X_3) + .172 (X_4) + .136 (X_5) + .293 (X_6)^{**}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .237 (X_1)^* - .007 (X_2) - .191 (X_3) + .187 (X_4) + .151 (X_5) + .319 (X_6)^{**}$$

อภิปรายผล (Discussions)

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง 2) ความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดีและมีความสามารถในการสื่อสาร 3) การสร้างการเรียนรู้จากทีม 4) ความสามารถในการ

การคิดวิเคราะห์และมีทัศนคติเชิงบวก 5) การจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ความยืดหยุ่นในการปรับตัว ทั้งนี้พบว่า การสร้างการเรียนรู้จากทีม มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการสร้างการเรียนรู้จากทีมในสถานศึกษา โดยการประสานความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น ซึ่งการสร้างการเรียนรู้จากทีมมีความจำเป็นมากในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเป็นสิ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานราบรื่น การพูดคุย การประสานงานล้วนมีผลต่อการสร้างการเรียนรู้จากทีมทั้งสิ้น หากผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้การทำงานต่าง ๆ สำเร็จตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Mungkaset (2000) ได้กล่าวว่า การมีความสามารถในการประสานพลังสร้างสรรค์จากผู้ร่วมงานทุกคน โดยการนำจุดแข็งหรือข้อดีในแต่ละคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกร่วมกันในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ด้วยการแบ่งปันประสบการณ์และความคิดเห็นจากทุก ๆ คน ในทีมเพื่อให้ทุกคนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานและเป็นการเสริมสร้างกำลังใจในการทำงานร่วมกันนั้น จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ต่างก็พยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาสถานศึกษาให้มีรูปแบบวิธีการสร้างการเรียนรู้จากทีม แทนที่จะมุ่งที่บุคคลเพียงคนเดียวเพราะการทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยสร้างความร่วมมือร่วมใจและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการปรับปรุงฟื้นฟูสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างการเรียนรู้จากทีมจึงสูงกว่าด้านอื่น ๆ

2. การศึกษาระดับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า ครูมีความสามารถในการพัฒนา

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ 3) การเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 4) การออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) การตรวจสอบและการทดลองใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และ 6) การสรุปผลและเผยแพร่ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า ครูมีการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ได้มานั้น มาจากสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนด ดังนั้นครูจึงมีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Vejjalak (2018) ที่ได้กล่าวว่า การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เป็นการพิจารณาจากวิธีการกำหนดให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้ และระดับของพฤติกรรมที่ต้องการด้วยการจัดลำดับเนื้อหา กำหนดเวลาการนำเสนอและกิจกรรม เพื่อให้ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถถ่ายทอดพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น จึงเห็นได้ชัดว่าครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน กำหนดกรอบแนวคิดของกระบวนการเรียนรู้ จัดลำดับเนื้อหา กำหนดระยะเวลาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถถ่ายทอดพฤติกรรมและคุณลักษณะ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย ที่เหมาะสมที่สุดตามความต้องการ ทั้งนี้จึงส่งผลให้ครูมีความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สูงกว่าด้านอื่น ๆ

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จ หากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มุ่งมั่นและเห็นความสำคัญของ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ดังนั้น บทบาทของครูจึงไม่ใช่แค่การบรรยายทฤษฎีเท่านั้น แต่ครูต้องพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจในเนื้อหาและพร้อมที่จะศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ ในการยกระดับการศึกษาให้ผู้เรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phusara et al. (2019) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีแนวทางบริหารแบบบูรณาการ มาดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตน มุ่งให้เกิดประสิทธิผลสูงส่งกับสถานศึกษา ทั้งในแง่ของความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูง สามารถพัฒนาทัศนคติทางบวกให้กับผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา จึงอธิบายได้ว่า เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 สามารถชี้แนะครูให้กล้าคิดกล้าตัดสินใจมีจินตนาการกระตุ้นให้เกิดความสร้างสรรค์ ประสานความร่วมมือ สนับสนุนให้เกิดการทำงานเป็นทีม มีมุมมองในเชิงบวก มีความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาพร้อมกับสร้างสิ่งที่ดีอย่างยั่งยืนแล้ว ย่อมส่งผลต่อการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ทำให้มีประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในลำดับต่อไป

4. การค้นหาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความยืดหยุ่นในการปรับตัว และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ วิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์จากคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .319 และ .237 ส่วนตัวแปรอิสระที่เหลือจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมีทัศนคติเชิงบวก การจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพดีและมีความสามารถในการสื่อสารและการสร้างการเรียนรู้จากทีม แต่ตัวแปรทั้งหมดสามารถรวมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 41.7 ($R\text{-square} = .417$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 38.111, p = 0.00$) ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรความยืดหยุ่นในการปรับตัวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chusriwat (2019)

ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า องค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ ซึ่งด้านความยืดหยุ่นเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดซึ่งโรงเรียนในการกำกับดูแลของสำนักงานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารที่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความยืดหยุ่นในการบริหารและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกันกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยืดหยุ่นในการปรับตัวที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ทั้งนี้เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่น ผ่อนปรน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามความเหมาะสมกับเวลาและสถานที่ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระนำไปสู่ประสิทธิภาพที่ดีในการทำงาน จึงส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูมากกว่าด้านอื่น ๆ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบเกี่ยวกับตัวแปรด้านวิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ว่า การมองภาพในอนาคตอย่างชัดเจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ คนที่มีวิสัยทัศน์จะเป็นคนที่มองไกล ใจกว้าง กล้าที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวเอง เปิดใจกว้างเป็นส่วนหนึ่งของความเปลี่ยนแปลง มองภาพรวม ภาพใหญ่ ไม่มองภาพเล็ก ไม่คิดเล็กคิदनอย ไม่มีอคติ (Patiphan et al., 2013) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 นั้น ทั้งนี้เพราะความกล้าของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำเสนอความคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากสภาพแวดล้อมปัจจุบัน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต การกำหนดพันธกิจและกลยุทธ์ของการทำงานพร้อมทั้งยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการสร้างงานใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา จึงส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูได้เช่นกัน

■ ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากผลวิจัยพบว่า ด้านการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีอารมณ์ขันและชอบความสนุกสนานบ้างในระหว่างการทำงาน การมีบุคลิกที่เหมาะสมของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้ครูไม่รู้สึกกดดัน อันจะส่งผลให้ครูสามารถจินตนาการความคิดใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการสรุปผลและเผยแพร่รวมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้โดยไม่เพียงแต่เน้นการพัฒนาอย่างเดียว เนื่องจากผลวิจัยพบว่า การสรุปผลและเผยแพร่รวมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสรุปและเผยแพร่รวมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้จะช่วยช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมนวัตกรรมและนำความคิดเห็นจากการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพจนประสบความสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงและมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว เมื่อต้องเป็นผู้นำครูที่กำลังพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้หรือมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ดังที่ผลการวิจัยระบุว่า ความยืดหยุ่นในการปรับตัวและการมีวิสัยทัศน์นำการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์ประกอบที่สามารถทำนายความสามารถของครูในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ได้ผลการวิจัยด้านการสร้างการเรียนรู้จากทีมซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดแต่ในขณะเดียวกันด้านการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดผู้บริหารสถานศึกษาจะมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร

2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างไร และมีแนวทางในการส่งเสริมด้านการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอย่างไร

เอกสารอ้างอิง (References)

- Aiemphaya, K., Noymanee, N., Anukulwech, A., & Raso, D. (2020). Management of education in globalization. *Journal of Education MCU*, 8(1), 332-360.
- Ash, R., & Persall, M. (2007). *The principal as chief learning officer, the new work of formative leadership*. Stamford University Birmingham.
- Boonchuay, N., Jun-eam, P., & Pinyoanantapong, B. (2012). Strategic plan for developing appropriate creative leadership for school administrators. *Journal Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage*, 6(3), 155-166.
- Chaleoykitti, S., Kamprow, P., & Promdet, S. (2019). Patient safety and quality of nursing service. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 15(2), 66-70.
- Chusriwat, S. (2019). Creative leadership of educational Institution administrators affecting effectiveness of schools under Kalasin elementary educational service area office district 1. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University*, 5(3), 53-61
- Damsab, Y., Buddhicheewin, N., & Dhammasaccakarn, W. (2019). Leadership development of school administrators in the context of a multicultural society. *Journal of Education Studies*, 47(1), 272-293.
- Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (2021, September 20). *Coronavirus disease 2019 (COVID-19)*. Department of Disease Control. https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/int_protection.php.
- Kaewhan, T., & Koomkhinam, T. (2021). Creative leadership of educational Institution administrators affecting competency of teachers under Nong Khai secondary education service area office. *Journal of Modern Learning Development*, 6(4), 164-175.
- Khamanee, K. (2001). *Thinking science*. Academic Quality Development Institute
- Mathuros, S. (2021). Management education online in the new normal COVID-19. *Rajapark Journal*, 15(40), 33-42.
- Mungskasem, U. (2000). *Good public and social affairs administration*. Civil service development institute.
- Narathiwat Primary Educational Service Area Office District 1. (2021). *Basic information under academic year 2021*. Narathiwat Primary Educational Service Area Office District 1.
- Office of the Rajabhat Institute Council. (2001). *Learning documents accompanying educational innovation courses*. Office of the Rajabhat Institute Council.
- Patiphan, K., Podaphon, C., & Sereewat, W. (2013). *Creative leadership*. Klang Nana Wittaya Printing House.
- Phusara, K., Manphdung, N., & Montaisong, T. (2019). The relationship between creative leadership of school administrators and effectiveness of schools under the supervision of Phranakhon Si Ayutthaya primary education service area office 1. *Journal of Management Science Review*, 21(2), 51-60.
- Prayatsap, P. (2014). *The role of educational institution administrators affecting the development of learners' characteristics to become an international standard school under the Office of Secondary Education Service Area 14 Pathum Thani Province* [Master of Education Thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi]. DSpace JSPUI. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/2523>
- Ritcharoon, P. (2016). *Research techniques for learning development*. Chulalongkorn University.
- Sinlarat, P. (2010). *Strategies for driving innovation in the transition of "Sattasila" education to schools*. Chulalongkorn University.
- Sittisomboon, M. (2016, September 20). *Educational innovation development*. ACADEMIA. <https://www.academia.edu/23644340>
- Srisa-ard, B. (2017). *Basic research*. Suweeriyasan.
- Srisaat, B. (2004). *Statistical methods for research* (4th ed.). Suwiriyasas.
- Suesut, J., Buranachart, S., Umnueyrat, S., & Gunma, N. (2021). Creative leadership characteristics of secondary school administrators affecting to the effectiveness of northern secondary schools under the office of the basic education commission. *Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao*, 9(2), 1-22.
- Suthirat, C. (2009). *Innovation of learning management that focuses on learners*. Danex Inter Corporation.
- Suwannasri, T., & Piampuechana, N. (2021). Creative leadership of educational Institution administrators affecting the effectiveness of educational Institutions. Under vocational education, Maha Sarakham Province. *Journal of Mahamakut Wittayalai University Roi Et Campus*, 10(1), 742-755.
- Thaweerat, P. (1997). *Research methods in behavioral sciences and social sciences*. Bureau of Educational and Psychological Testing Srinakharinwirot University.
- Vejyalak, N. (2018). *Principles of learning management*. Chulalongkorn University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row Publication.